Nr. 222 (1299). Cena 40 mk. Włocławek, sobota dnia 30 września 1922 r. Rok V.

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu mk. 900.—, na prow. mk. 1.200. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 200 mk., druga i trzecia 150 mk. czwarta 8-łamowa 60 mk. Ogł. drobne po 20 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. Najmn. ogł. 200 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

ODEZWA

posłów trzech stronnictw Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej.

(dokończenie)

Konstytucja.

Obok ustalenia granic najważniejszem zadaniem Sejmu ustawodawczego było nadaniem państwu konstytucji.

I tu znowu ujawniły się dwa przeciwne dążenia.

Lewica miała na oku przedewszystkiem utrwalenie osobistych rządów p. Piłsudskiego. Dlatego dążyła do słabego ustroju parlamentarnego, jednoizbowego tylko, a do oparcia władzy Naczelnika Państwa o wybory powszechne i do przeciwstawienia go w ten sposób Sejmowi, dając mu możność łatwego rozwiązywania Sejmu, a zarazem łącząc urząd Naczelnego wodza z urzędem Naczelnika Państwa w jednej osobie. Miał to być zatem dalszy ciąg i utrwalenie jedynowładztwa i dyktatury wojskowej.

Nasz obóz postanowił nadać Polsce ustrój taki, jaki mają wielkie demokracje zachodniej Europy. Więc przedewszystkiem silny parlamentaryzm z Sejmem i Senatem, dalej prezydent Rzeczypospolitej wybierany przez oba te ciała i w ten sposób od nich uzależniony, wreszcie rozdział naczelnego dowództwa od urzędu prezydenta. Jednem słowem ustrój demokratyczno-parlamentarny z usunięciem zapędów jedynowładczych

W ciężkiej walce z lewicą obóz nasz przeprowadził konstytucję w myśl tych zasad.

O dobrobyt i prawo.

Dwa wielkie dzieła granic i konstytucji są tylko głównemi pracami na tle całego szeregu i innych objawów życia politycznego i gospodarczego.

Pozostałością socjalistycznego rządu p. Moraczewskiego był ruch rozstroju w wielu naszych urzędach, utrzymywany przez pozostałych z tego okresu licznych urzędników, a niszczący przedewszystkiem życie gospodarcze socjalistycznem wkraczaniem w nie państwa i utrudnianiem wytwórczości niemożliwymi stosunkami prawnymi, albo nieudolnem podejmowaniem wielkich przedsięwzięć, jak reforma rolna lub odbudowa kraju w związku z gospodarką leśną, w sposób prowadzący do ohydnych nadużyć i bogacenia się jednostek lub spółek bez pożytku dla szerokich kół ludności.

Nierozumne ustawodawstwo w duchu socjalistycznym, nie dające pewności kapitałom zagranicznym w Polsce, pozbawia państwo nasze niezbędnej dłoni pomocy z zewnątrz, a awanturnicza polityka zagraniczna ustawicznie burzy kredyt, który z trudem zdobywa się na Zachodzie.

Przywilej i stronniczość w wojsku, dająca częstokroć pierwszeństwo nie uctwu nad rzetelną wiedzą, rzucają na nas cień nawet i w tej dziedzinie jako na sojusznika bez wartości.

Wreszcie zaś i przedewszystkiem ustawiczne wtrącanie w bieg spraw państwowych osobistej samowoli Naczelnika Państwa w polityce zagranicznej i wewnętrznej nietylko prowadzi kraj w wojnę, której on nie chce, ale także powoduje zabójcze długotrwałe przesilenia i nawet takie zniesławiające nas zjawiska jak odmowa mianowania prawnie utworzonego rządu Korfantego.

Wszystkie te ciężkie choroby naszego życia państwowego zwalczał obóz nasz bez przerwy w ciągu ubiegłego czterolecia, niejedno zło zgładził i niejednemu zapobiegł, ale świadom jest, że państwo w tych warunkch pomyślnie rozwijać się nie może.

W walce tej o wyzwolenie naszego życia z ducha nienawiści, waśni społecznej, dążeń wywrotowych, odnosił obóz nasz niejednokrotnie zwycięstwa, a odnosił zawsze dzięki temu, że miał oparcie w poczuciu jedności narodowej, w silnej podstawie zasady katolickiej, w niewątpliwem wymaganiu uczciwości w życiu narodowem, które ożywia szerokie warstwy naszego społeczeństwa.

Jeśli zaś nieraz przyszło ulec, to nie tyle dlatego, że przeciwnik na lewicy był silniejszy, ale raczej dlatego, że bliski, zdawałoby się, sojusznik z rozdrobionych grup również umiarkowanych był chwiejny i niezwiązany niezbędną harmonią działania politycznego.

Państwu naszemu, odrodzonemu dzięki myśli politycznej tego obozu, który znalazł właściwą drogę w przełomie dziejowym wielkiej wojny, potrzebna jest dzisiaj w Sejmie i Senacie większość, mająca poczucie ładu, prawa, parlamentaryzmu i demokratyzmu w duchu zachodnim, jeśli nie chcemy staczać się powoli ku rozstrojowi, jakiego straszne objawy widzimy na wchód od siebie.

Warszawa, w dniu skończenia prac Sejmu Ustawodawczego. 26 września. 1922.

Stanisław Głąbiński, prezes Związku ludowo-narodowego, *Ludomir Czerniewski*, prezes Chrześcijańsko-narodowego stronnictwa pracy, *Edward Dubanowicz*, prezes Chrześcijańsko-narodowego stronnictwa ludowego.

Jakie zgłoszono listy państwowe?

Dla orjentacji naszych czytelników dajemy poniżej wykaz wszystkich bez wyjątku list państwowych do Sejmu i Senatu, rozgłoszonyeh na ręce generalnego komisarza wyborczego:

№ 1 Pol. str. lud. (Piast).
№ 2 P. P. S.
№ 3 „Wyzwolenie"(Thuguttowcy)
№ 4 żydowski „Bund".
№ 5 Związ. prolet. wsi i miast (komuniści).
№ 6 Rady ludowe.
№ 7 N. P. R.
№ 8 Chrześc. Zw. Jedności Narodowej.
№ 10 Dem. unj. państw (D. U. P.)
№ 11 Poalej-Sjoniści.
№ 12 Centrum (Skulski).
№ 13 P. S. Lud. — lewica (Stapiński).
№ 14 Mieszczańska.
№ 15 grupa Okonia.
№ 16 blok mniejsz. narod.
№ 17 zjednoz. stron. narod. żydowskiej (sjoniści galicyjscy).
№ 18 nwalidzi i zdem. wojskowi.
№ 20 żyd. dem. blok ludowy z Prilluckim i Hirschhornem.
№ 21 niezależni socjaliści z B. Drobnerem na czele (komuniści zamaskowani).
№ 22 Pol. zw. kresowy.

ODEZWA

w sprawie ofiar na budowę kościoła.

Od dłuższego czasu zbierano po domach ofiary na budowę kościoła św. Stanisława we Włocławku; z małemi wyjątkami prawie całe miasto dało ofiary, wypada mi obecnie podać do publicznej wiadomości rezultaty, tej zbiórki. Otóż wszystkiego, jak kwitarjusze i dokładne rachunki wskazują zebrano 3,500,000 mk., dodać do tego należy 386,000 mk. z kwesty w dniu 15 sierpnia i 750,000 mk. z fantowej loterji, razem 4,636,000 mk.

Wiele osób i instytucji dało lub wkrótce ma dać większe ofiary, tym należy się szczególniejsze podziękowanie, nazwiska tych ofiarodawców umieszczane będą w miejscowych gazetach pod rubryką „podziękowanie za ofiary na budowę kościoła".

Budowa domu, w którym obecnie mieścić się wyłącznie będzie kaplica, już się rozpoczęła. Do zimy trzeba ją wykończyć, iżby rozpocząć na dobre służbę Bożą i stworzyć w ten sposób placówkę pracy duszpasterskiej. Komitet budowy rozporządza jednak małemi fundaszami, i tylko w tym razie projekt się uda o ile Społeczeństwo Włocławka, Kujaw i dalszych stron wytrwa w dotychczasowej ofiarności. W tym celu wszystkich, którzy jeszcze ofiary nie dali, lub dali małą serdecznie i gorąco uprasza się o jaknajprędsze danie takowej, wszystkich zaś, którzy już ofiarę złożyli, o składanie nowej ofiary. Pieniądze za pokwitowaniem składać można w kancelarji parafji św. Stanisława w kolegjum przy katedrze, w zakrystji katedralnej na ręce któregokolwiek księdza, oraz w administracji „Słowa Kujawskiego" lub „Gazety Kujawskiej". Do pracujących w fabrykach została wydana specjalna odezwa z prośbą o składanie ofiar w fabryce przy odbieraniu wypłat.

10.000 mk.

nagrody

wypłaci Administracja Słowa Kujawskiego uczciwemu znalazcy srebrnego porteygaru z monogramem W. C., który w dniu 28 IX r. b. zgubiony został w godzinach rannych na ul. Starodębskiej.

Postanowiono następnie wydać pamiątkowe znaczki z napisem: „Cegiełka na budowę kościoła św. Stanisława we Włocławku", oraz ufundować cegiełkę z wymienieniem nazwisk ofiarodawców i złotą księgę. Kto złoży w ofierze pięćdziesiąt tysięcy marek i powyżej, tego na wieczną rzeczy pamiątkę nazwisko będzie wyryte na specjalnych cegiełkach w ścianie nowego kościoła umieszczonych kto da dwadzieścia pięć tysięcy marek i powyżej, nazwisko tego będzie zapisane w tak zwanej „złotej księdze", którą się będzie przechowywać w kościele. Za wszystkich zaś, którzy jakąkolwiek ofiarę pieniężną, w furmankach lub pracy dali czy dadzą przez cały rok, poczynając o października b. r. w każdą środę o godz, 8 będzie się odprawiać msza św. na razie w katedrze przed św. Józefem, później w nowej kaplicy.

Proboszcz par. św. Stanisława we Włocławku.

Z Grabkowa.

Wiec Wyzwolenia.

W dniu 26 września odbył się tu wiec zwołany przez członków P. S. Gr. »Wyzwolenie« i cóż się okazało? Przybyło zaledwie około 60 osób i to przeważnie dzieci. Gospodarzy Grabkowskich też było paru, ale chcieli się jeszcze lepiej poznać na farbowanych lisach, aby ich w końcu wyśmiać i krzyknąć: »Precz z wojtkami żydowskiemi«.

Na ów wiec przybył znany nam Ciborowski, (kandydat na posła) Kuliński z Popowiczek i ich ordynans Spychalski.

Ten ostatni zagaił zebranie, powołując na przewodniczącego Lewandowskiego Stanisława, który udzielił głosu Ciborowskiemu i ten zaczął rozwodzić o reformie rolnej, podatkach i innych najrozmaitszych głupstwach lewicowych, naruszając przytem ambonę, która zdaniem Ciborowskiego służy do uprawiania polityki, nie wspominając nic o bóżnicach i rabinach.

Radziłbym Ciborowskiemu porzucić to włóczenie się, a wziąć się do pracy fizycznej, jak naprzykład: do kopania kartofli i buraków, gdyż i tak kandydatura wasza na posła sz. obywatelu uleci w przestworza jak babie lato w pogodny dzień październikowy.

B. Borowiec.

Płaćmy daninę!

Sprawdzajcie listy wyborcze do Sejmu i Senatu!

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 30 września 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: Św. Hieronima, Kapłana i Nauczyciela Kościoła; św. Leopolda; św. Wiktora, Ursusa i Antonina, Męczenników; św. Grzegorza, Biskupa; św. Honoryusza, Biskupa i Wyznawcy; zgon św. Franciszka Borgiasza, T. J., oraz św. Zofji, Wdowy, matki św. Dziewic: Wiary, Nadziei i Miłości.

Wypadki historyczne.

1658 Przymierze Polaków z Danią przeciw Szwedom.

Powrót Pasterza. W dniu wczorajszym Najd. Pasterz diecezji powrócił z Warszawy.

Poświęcenie. W nowej parafji w dniu 30 b. m. w sobotę o godz. 5 po poł. odbędzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego i fundamentów nowobudującej się kaplicy św. Stanisława, która tymczasowo będzie służyć nowej parafji jako kościół parafialny. Na uroczystość tę oraz odpowiednie nabożeństwo zaprasza Włocławian proboszcz par. św. Stanisława.

Podziękowanie za ofiary. Większe ofiary na budowę kościoła św. Stanisława złożyli: pp. Arbaczewscy 30.000 m., p. Biały 15.000 m., p. Czech 30.000 m., p. Dobrzyński 15.000 m., Fabryka „Wisła" 50.000 m., p. Gajdziński 25.000 m., p. Kuligowski 10 000 m., p. Majewski Mateusz 15.000 m., p. Nienałtowski 20.000 m., p. Siekluta Paweł 10.000 m., p. Szulc T. 15.000 m., p. Stolcmanowa Fr. 15 000 m. Ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać" składa proboszcz par. św. Stanisława.
(D. c. n.)

Poświęcenie pomnika. W dn. jutrzejszym odbędzie się poświęcenie pomnika dla poległych obrońców Wisły. Komitet budowy pomnika, zaproszeni goście oraz przedstawiciele wszystkich miejscowych Instytucji na czele z przedstawicielami władz wojskowych i cywilnych wezmą udział w uroczystej sumie, w bazylice katedralnej o godz. 10 i pół rano. O g. 2 popołud. zbiórka na Starym Rynku wszystkich, którzy zechcą wziąć udział w pochodzie. Pochód będzie miał charakter świecki. O ile pogoda dopisze, nie wątpimy, że w pochodzie wezmą udział szerokie warstwy społeczeństwa z miasta i okolicy.

Aktu poświęcenia dokona J. E. ks. Biskup Zdzitowiecki w asyście kleru, poczem będzie wygłoszone odpowiednie przemówienie, oraz po oddaniu pomnika przez Komitet na rzecz miasta, nastąpi rozwiązanie pochodu i powrót.

Uroczystość poświęcenia pomnika. Zbiórka przed wyruszeniem pochodu odbędzie się jutro na Starym Rynku o g. 1 i pół pp.

Komitet prosi Cechy i Korporacje o wzięcie udziału w pochodzie ze swemi sztandarami.

Ruch przedwyborczy. Polskie Centrum prosi nas o zaznaczenie, że Lubelski Komitet wyborczy Związku odrodzenia gospodarczego Polski przyłączył się do Centrum.

I znowu przekręcone imię na liście wyborczej. Proszona o sprawdzenie na liście wyborczej — przez znajomą moją p. Julję Stróżyńską z ul. Kowalskiej Nr. 7 znalazłam w Związku Robotników przy Placu Dąbrowskiego zapisaną na jednej liście Hulja Stróżyńska, na liście do Senatu zaś Ruchla i nazwisko wyż. wym, co postanowiłam podać do wiadomości ogólnej. *I. G.*

Komuniści na wolności. Zaaresztowano przed kilku dniami osiem osób, uprawiających bolszewizm. Materjał, znaleziony przy rewizji, był aż nazbyt obciążający. Policja zrobiła to, co jej obowiązek nakazywał służbowy i obywatelski, zaaresztowała komunistów i materjał dowodowy przesłała władzom sądowym. W dniu wczorajszym nadszedł rozkaz z Warszawy, aby komunistów, bez względu na winę, wypuszczono na wolność. Komentarze zbyteczne.

Tolerowanie komunizmu. Na innem miejscu donosimy, że zaaresztowani przed kilkoma dniami bolszewicy we Włocławku, z rozporządzenia władzy prokuratorskiej zostali puszczeni na wolność. Opinja społeczna została tym faktem bardzo zaniepokojona. Wobec tego nie możemy nad tem wypadkiem przejść do porządku dziennego w najbliższych dniach omówimy tę sprawę obszerniej. Społeczeństwo dokłada wszelkich starań, i nie szczędzi ofiar, aby w Polsce panował ład i porządek, tymczasem zachowanie się władz ogrodnych jest bardzo dziwne.

Do ofiarności Włocławian. Stacja Opieki nad matką i niemowlęciem, uprzejmie zaprasza tych wszystkich, co zdrowie przyszłego pokolenia mają na względzie by poparli szlachetny cel i przybyli grenialnie do Kina Nowości w niedzielę dn. 1 X. 22 r.
Zarząd Stacji.

Z sali koncertowej. Sezon koncertowy 1922/23 r. rozpoczyna się u nas wielkim koncertem słynnego skrzypka wirtuoza p. Adama Kuryłło ze współudziałem znanego pianisty p. Tadeusza Raczyńskiego. Adam Kuryłło z wielkiem powodzeniem ostatnio koncertował między innymi w Wiedniu.

Oto co pisze wybredna wiedeńska prasa o grze naszego artysty: Wśród młodszych skrzypków - wirtuozow, z którymi zaznajomiliśmy się w ostatnich czasach na estradach koncertowych Wiednia występuje pojawienie się Adama Kuryłły w charakterystycznej plastyce. Oryginalność jego interpretacji, która się udziela słuchaczowi już od samego początku, a odznacza się głębią uczucia i pełnym ognia rozmachem, wynosi jego grę ponad niveau codziennego wirtuozostwa.

Koncert Mendelssohna E-mol, oraz „Ciaccona" Bacha dały przekonywający dowód, że ten młody mistrz jest powołanym do zajęcia wybitnego miejsca wśród tych skrzypków wirtuozów. Tyle, Die Neue Zeitung. Z równem też uznaniem dla Kuryłły wyrażają się: Neue Freie Presse, Wiener Tageblatt, Neues Viener Journal, Głos Wiedeński i t. d.

Osobiste. W czoraj bawił w naszem mieście komisarz policji od spraw politycznych z Warszawy. p. Chmaja.

— Naczelnik urzędu skarbowego, p. Mazurowski, powrócił z warszawy.

Podróż Londyn — Berlin — Paryż, pod takim tytułem wygłosi p. Wanda Melcer — Rutkowska odczyt w sobotę d. 30 września o g. 8 ej wiecz. w Tow. Krajoznawczem, na rozpoczęcie sezonu zimowego. Przypominamy wszystkim członkom aby licznie przybyli na odczyt. Po odczycie odbędzie się zebranie towarzyskie z „Czarną kawą". Wstęp dla członków i gości.

„Z T-wa Gimn. „Sokół". W sobotę o godz. 4-ej pop. punkt. na boisku 14 p. p. odbędzie się match footbalowy pomiędzy druż. Twa Gimn. „Sokół" Włocławek a II druż. 14 p. p. Zbiórka dyżurnej sekcji o godz. 3. 30 na boisku.

W niedzielę 1 października o godz. 10 rano w lokalu T-wa zbiórka sekcji honorowej w czapkach mundurowych zkąd ze sztandarem wyruszy na nabożeństwo do katedry.

W tymże dniu o godz. 1-ej pop. w lokalu T-wa zbiórka drużyn żeńskich i męskich zkąd ze sztandarem wyruszą na miejsce zbiórki ogólnej, celem wzięcia udziału w pochodzie na pomnik poległych.

Z Harcerstwa.

Koło Starsz. Harc. Zebranie Sekcji Literacko - Referatowej w sobotę, dn. 30 b. m. o godz. 20-ej w lokalu Komendy Chorągwi.

Z cechu krawieckiego. W dniu wczorajszym, jako w dniu patrona krawców św. Michała, w kościele parafjalnym św. Jana została odprawiona wotywa na intencję cechu krawieckiego.

Pasek na cukier. Kupcy, handlujący cukrem, dopuszczaju się karygodnych wybryków. Ceny na cukier podnoszą niepomiernie, nadto przechowują cukier nabyty po niskich cenach, aby po nowej kampanji cukrowej podnieść o 100 procent czy może więcej. Manipulacja ta, dzięki śpiączce władz wyższych, uda się i paskarzom wpędzi nowe miljony do kieszeni.

Paskarze cukrowi. We czwartek paskarze cukrowi żądali za worek cukru 90.000 m., a wczoraj, to jest dwa dni później 105.000 m. Opinja społeczna domaga się aresztowania paskarzy cukrowych.

Ostrożnie z łapówkami. W dn. 28 września r. b. Wydział Odwoławczy Sądu Okręgowego we Włocławku pod przewodnictwem sędziego p. Około-Kułaka rozpoznawał sprawę Szmula Sznelinga, oskarżonego o obrazę urzędnika Sądu Okręgowego p. Pawlickiego.

Sąd Okręgowy zmienił zbyt łagodny wyrok Sądu Pokoju i skazał Sznelinga na siedmiodniowy areszt.

Oskarżonego bronił adwokat p. Marnik, oskarżenie zaś w imieniu obrażonegy urzędnika p. Pawlickiego popierał obrońca p. Tomaszewski.

Z targu. Targ wczorajszy był bardzo ożywiony. Dowód znaczny ceny utrzymano wysokie z wyjątkiem ziemniaków, których ceny mocno spadły. Za korzec pszenicy żądano od 29.000 do 30.000, korzec żyta 15 000, korzec tatarki 20.000, jęczmień 16.000, ziemniaki 3000 m. Masło funt 1200, jaja mendel 800 m.

Cichy bruk. Bardzo byłoby pożądane, aby przed szpitalem św. Antoniego ułożono cichy bruk. Skutkiem wybojów i nierównych brukowców istnieje takie wstrząśnienie, gdy przejeżdżają wozy ładowe, że denerwuje chorych. W innych miastach przynajmniej przed szpitalami układają bruk kostkowy lub asfaltowy, aby nie sprawiać huku i wstrząśnień.

Przeniesienie szpitala. Szpital tyfusowy z ul. Botanicznej przeniesiony zostaje do baraku szpitalnego przy ul. Toruńskiej nr. 8.

Gmach kasy chorych będzie się mieścił przy ul. róg Botanicznej i Aleje Szopena.

Jarmark. 4 października odbędzie się jesienny jarmark w Kowalu.

Kradzież. W Domu Sierot przy ul. Biskupiej. Dnia 28 września w nocy, dostali się złodzieje przez okno do pokoju i wykradli materjały przeznaczone na bieliznę dla dzieci, wartości materjału 100.000. Jednem słowem wielka krzywda dla dzieci wprost zostały obdarte z koszul. O kradzieży powiadomiono władze policyjne. Śledztwo w toku.

X. CHARSZEWSKI. 4)

Wyprawa polityczna na odpust.

Wielkie kazanie polityczne.

Ewangelja: rodowód Chrystusa. Temat, z pozoru suchy, jałowy, bezpłodny. W rzeczywistości daje on, między innemi, doskonałą, naturalną podstawę do rozwinięcia idei demokracji chrześcijańskiej, a krytyki haseł demokracji przeciw - chrześcijańskiej, podszywającej się podstępnie pod Imię Chrystusowe i dającej okazję do jej zdemaskowania i okazania oblicza jej szatańskiego.

W żyłach Chrystusa, jako Człowieka, płynie krew królewska i arcykapłańska. Tak przystało Królowi i Kapłanowi »na wieki«. W szeregu przodków Jego było wielu mężów sprawiedliwych i świętych, wedle miary Starego Zakonu. Tak przystało Świętemu świętych. Cokolwiek mówi się z punktu demokracji przeciw »krwi błękitnej« — jest prawem natury, stwierdzonem przez naukę, że lepsze warunki bytu stwarzają lepszą rasę ciała, a lepsze wychowanie, umożliwione lepszemi warunkami bytu, stwarza lepszą rasę ducha. Zalety rasowe, jedne i drugie, przekazywane prawem dziedzictwa z pokolenia na pokolenie, utrwalają się, potęgują i mnożą. Oczywiście, niezbędnym spółczynnikiem procesu doskonalenia się rasy jest religia. Gdzie religijność upada, tam następuje zwyrodnienie fizyczne i moralne, uwstecznienie w kierunku barbarzyństwa.

Ale Chrystus przyszedł na świat z rodu królewskiego, już zubożałego. Przystało i to Temu, który jest przedewszystkiem, lubo nie wyłącznie, Królem maluczkich, słabych i wzgardzonych tego świata; Który przyszedł podźwignąć ich z nędzy upodlenia i, swoją nauką miłości bliźniego, wytworzyć dla nich lepsze warunki bytu, a przez to możność szlachetnienia w duchu chrześcijańskim mas najszerszych. Oto ideał demokracji chrześcijańskiej. Jeżeli zaś, mimo dążeń do urzeczywistnienia w pełni tego ideału, zawsze, wedle słów Chrystusowych, wnastępstwie panowania grzechu, będziemy mieli ubogich, słabych, nieszczęśliwych, niekoniecznie z warstw niższych, ale i z wyższych, wskutek gwałtownych przewrotów społecznych, powodowanych przez Nienawiść, to w Osobie Chrystusa ludzkość ma wzór i uświęcenie ubóstwa, wyniesienie go, wbrew temu światu, na wyżyny chwały nadprzyrodzonej. Wzór, który Kościół wciąż odtwarza w zakonach i którego najdoskonalszem wcieleniem ludzkiem stał się Franciszek z Asyżu.

Cóż temu ideałowi przeciwstawia lewica? Nienawistną, zoologiczną walkę klas pod hasłem dyktatury proletarjatu, w istocie zaś — nieodpowiedzialnych przed nikim rządów garści bezbożnych szaleńców i złośliwców, w jego imieniu. Do czego prowadzą ich rządy, widzimy w pełni na Bolszewji, po części i na Polsce.

I oni zastawiają się Chrystusem, na Niego się powołują! Głoszą kłamliwie, jakoby Kościół sprzeniewierzył się nauce Chrystusowej, oni zaś stali się jej spadkobiercami. Jakoby Kościół pierwotny był w stosunku do ówczesnego pogaństwa lewicą społeczno-polityczną, a teraz oni weszli w tę rolę. Oni bowiem, oni jedyni bronią praw proletarjatu, gdyż księża wysługują się panom przeciw ludowi.

Podstęp, podstęp, podstęp! Oni sfałszowali Chrystusa, przykroili Go, na Madejowem łożu swojej nauki, do swoich celów, zrobili z Niego »pierwszego socjalistę« i »pierwszego rewolucjonistę«, a przedewszystkiem odarli Go z Bóstwa. Z tą nauką zwrócili się teraz i do ludu wiejskiego, któremu bluźnierczo i niedorzecznie przedstawiają Chrystusa jakoby pierwszego Chłopa, który należy wyłącznie do chłopów, bo z krwi rzekomo chłopskiej pochodzi. Słyszeli to ludzie w Zalesiu na Kujawach, z ust inżyniera-chłopa (Czaplińskiego), naganiacza ludowcowego. Mógł-że on wierzyć sam w to, co mówił? Niepodobieństwo! Świadomie okłamywał lud, bujał go, ubóstwiał, aby go pozyskać dla partji. Aleć jasnem jest, że Chrystus nie jest ani chłopski, ani pański; ani księży, ani laicki: ale jest wszechstanowy. I nie jest ani polski, ani ruski, ani pruski, ale jest wszechludzki. Nie jest On też Bogiem bolszewików, socjalistów i ludowców, ale jest Bogiem chrześcijan, Bogiem pokornych i wierzących, bez różnicy rodu, stanu, narodowości, rasy.

Tak tedy fałszywi nauczyciele biorą lud na Chrystusa fałszywego, Antychrysta, aby mu odebrać Chrystusa

w komisjach obwodowych codziennie od g. 3-9 wiecz.

Nowa kolejka. Od 1 października b. r. otwarta będzie dla użytku publicznego kolej wązkotorowa Sochaczew — Tułowice — Piaski. Kolej ta zbudowaną została przez sochaczewski związek komunalny; długość jej wynosi 26 kilometrów.

Gość z Chin. Do Warszawy przybył p. P. K. Chu. przedstawiciel „The World News Agency" w Szanghaju. Syndykat ten reprezentuje 400 pism w Chinach. Pan P. K. Chu jest pierwszym dziennikarzem chińskim w Polsce.

Najwyższy trybunał administracyjny. Ministers praw wewnętrznych wydał okólnik do wojewodów, w którym zarządził, ażeby, w związku z powołaniem do życia najwyższego trybunału administracyjnego do rozpoznawania skarg na zarządzenia i orzeczenia, wydane w ostatniej instancji przez władze administracyjne, orzeczenia te władz administracyjnych doręczano na piśmie osobom za interesowanym w tej formie, aby mogły one skorzystać z służącego im prawa wnoszenia zażaleń.

W tym celu władze administracyjne obowiązane są wszelkie zarządzenia i orzeczenia, wydane przez siebie w ostatniej instancji, doręczać osobom interesowanym na piśmie i za pisemnem potwierdzeniem odbioru z oznaczeniem daty odbioru. Zarządzenia i orzeczenia władz administracyjnych, wydane w ostatniej instanc i, winny być zaopatrywane w klauzulę, wyjaśniającą, że przeciw danemu zarządzeniu lub orzeczeniu nie służy dalszy środek prawny w administracyjnym toku instancji.

Prośba o dzienniki. W Krakowie powstało Zrzeszenie religijne pod nazwą „Milicja Niepokalanej w Polsce".

Zrzeszenie otwiera pierwszą bezpłatną, publiczną czytelnię w lokalu jadłodajni miejskiej przy ul. Franciszkańskiej w Krakowie dla biednej inteligencji. Zwraca się przeto do wszystkich redakcyj pism katolickich z gorącą prośbą o nadsyłanie jednego egzemplarza pod adresem. Redakcja „Rycerza Niepokalanej" w Krakowie, ul. Franciszkańska L. 5, Klasztor OO. Franciszkanów.

„Aerolloyd". Polska linja lotnicza komunikuje nam, że z dniem 25 b. m. podjęła stałą codzienną komunikację lotniczą na linji Warszawa— Gdańsk, tak, że obecnie odlatują i przylatują codziennie aparaty na linji Warszawa — Gdańsk, Warszawa — Lwów. Aparaty odlatują ze Lwowa i z Gdańska o godz. 9-ej. a z Warszawy w obu kierunkach o godz. 13-ej.

Przejechanie. 29 września o godz. w pół do 9 rano przejechana została 58 letnia Przyrzecka skutkiem nieuwagi woźnicy. Ofiarę w ciężkim stanie odwieziono do własnego mieszkania przy ul. Brzeskiej Nr. 2. Władze policyjne z niefortunnego woźnicy spisały protokuł.

Kradzież. Policja miejscowa powiadomiona została przez policję z Koła o popełnionej nocą z 27 na 28 b. m. kradzieży 4 futer, łokciowizny, kostjumu, bielizny wartości 4 i pół miljona marek. Kradzieży dokonano u Chaima Fogla zam. przy ul. Okólnej.

KRONIKA POLICYJNA.

Konfiskaty. W sklepie kooperatywy "Praca" skonfiskowano 5 f. sacharyny.

— Przy ul. Gęsiej Nr. 14 w sklepie spożywczym Józefy Dębskiej skonfiskowano wódkę i tytoń.

Kradzieże. Solnik Mosiek zam. przy ul. 3-go Maja zameldował, że służąca jego Mogilnicka Ewka dokonała kradzieży manufaktury i zbiegła.

Zawody sportowe P.K.U. Włocławek.

W dniu 1 października r. b. urządzony zostanie przez P. K. U. Włocławek na boisku sportowem 14 go pułku piechoty o godz. 4-ej popołud. ośmiobój atletyczny według programu:

1) **Bieg 100 mtr.** Do biegu stają: 1) Kasprzykowski Norbert (ucz. gim.), 2) Lewandowski Zbigniew (ucz. gim.), 3) Plapis Witold (harcerz), 4) Szymański Mieczysław (ucz. gim.), 5) Karczewski Antoni (ucz. gim.), 6) sierżant Szachtsznejder Otton, 7) sierż. Krajewski Stefan, 8) szereg. Mańkiewicz Lucjan.

2) **Bieg 400 mtr.** Do biegu stają: 1) Kania Henryk, 2) plut. Dobiecki Jan, 3) kapral Bonikowski Bolesław, 4) szereg. Tobolcznk Wincenty.

3) **Bieg 800 mtr.** Do biegu stają: 1) Postolski Tadeusz, 2) Czarnecki Henryk, 3) szereg. Lubacki.

4) **Bieg trwały 3000 mtr.** Do biegu stają: 1) Kurowski Edmund (ucz. gim.), 2) Świątkowski Kazim., 3) kapr. Glonek Aleksander, 4) sereg. Sochacki Kazimierz.

5) **Skok w dal z rozbiegiem.** Do skoku staje: 1) Barcikowski Stefan (ucz. gim.), 2) Czarnecki Henryk, 3) Sanecki Zygmunt, 4) Lewandowski Zbigniew, 5) Kasprzykowski Norbert, 6) Świątkowski Kazim., 7) star. szereg. Graf Edmund, 8) sież. Szachtsznejder, 9) sierż. Krajewski.

6) **Skok w zwyż z rozbiegu.** Do skoku stają: 1) Sanecki Zygm. 2) Czarnecki Henr., 3) Barcikowski St., 4) Karczewski Antoni, 5) Świętkowski K., 6) Lewandowski Zb., 7) sierż. Szachtsznejder.

7) **Rzut granatem w dal (dowolną ręką).** Do rzutu stają: 1) Orbinan Wład. (ucz. gimn.), 2) plut. Pebulak Józef, 3) plut. Jarosiński Bron., 4) szer. Kalszteja Ludwik, 5) Kasprzykowski W.

8) **Marsz podróżny 12 klm.** 1) Kozłowski Jan, 2) sierż. Weber Władysław. Ośmiobój zapowiada się b. pomyslnie i wzbudza wśród naszej publiczności szerokie zainteresowanie. Dlatego też organizatorzy zwiększają swój program dodając:

9) **Rzut oszczepem** — Dobrowolski Leon (ucz. gim.).

10) **Skok o tyczce w zwyż** (Piaszczyński Tad. ucz. gimn.).

Ufamy, że w niedzielę o g. 16-ej boisko sportowe zostanie przepełnione przez mieszkańców naszego grodu, a tym damy wielki dowód naszej młodzieży rwącej się do sportu, że sport och. mile będzie widziany i hojnie oklaskami wynagrodzony.

W. K.

Wystawa ogrodnicza.

Koło Ziemianek z Kujaw wraz z Tow. Rolniczem i Związkiem Ogrodników powzięło szlachetną myśl urządzenia wystawy ogrodniczej. W bardzo krótkim czasie myśl została przyobleczona w czyn i wielka sala Polonji przy ul. Gęsiej wraz z przyległym dziedzińcem zamieniła się na wielki jarmark ogrodniczo-rolniczy. W d. 28 o g. 11 i pół przed południem nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy. Do licznie zebranych gości, przedstawicieli władz i prasy przemówił prezes Tow. Rolniczego, p. A. Byszewski, następnie prezes Zw. Ogrodników w Rzeczypospolitej, p. Skawiński z Warszawy, poczem pani Rutkowska ze Szpetala przecięła szarfę.

Oczom zwiedzających przedstawił się widok imponujący. Nikt się nie spodziewał, aby wystawa przybrała tak imponujące rozmiary. Donosiliśjuż wczoraj, że najpiękniejsze okazy warzywnictwa i ogrodownictwa z Ziemi Kujawskiej znalazły miejsce na wystawie. W wystawie wzięła udział większa część majątków ziemskich z włocławskiego, nieszawskiego i lipnowskiego. Pomiędzy wystawcami są zakłady ogrodnicze z Włocławka i kilku małorolnych. Panie Ziemianki urządziły wystawę z wielkim gustem i smakiem. Na dziedzińcu rozłożyły swoje eksponaty fabryki ogrodnicze i rolnicze, jak Wasilewski i Ulrych z Warszawy, Mühsam z Włocławka.

Poprzestajemy narazie na tej krótkiej notatce, dopóki nie otrzymamy sprawozdania z wystawy od kół fachowych.

Wystawę ogrodniczą uważamy za rzecz wielkiej wagi i pragnęlibyśmy, aby jak największa liczba osób mogła ją zwiedzić.

TELEGRAMY.

Rządy Grecji w rękach powstańców.

Król Konstanty w więzieniu. Zabójstwo ministra. Powstańcy organizują obronę Tracji.

LONDYN, 29.9 Pat. Z Aten donoszą, że król Konstantyn został uwięziony. Podczas rozruchów został zabity jeden z ministrów.

Żądanie wydania winowajców klęski.

LONDYN 29.9 Pat. W Salonikach zbuntowało się 8000 żołnierzy greckich. Do buntu przyłączyli się również oficerowie, którzy wysłali do Aten delegację z żądaniem zaaresztowania b. ministrów Gunarisa i Stratosa, jako odpowiekzialnych za klęskę w Azji Mniejszej.

Rządy rewolucjonistów.

WIEDEŃ 29.9 (PAT) Dzienniki tutejsze podają depeszę z Salonik, według której rada oficerów oddziałów, które powróciły ze Smyrny, zamianowała pułkownika Zipurasa starszym komendantem wojskowym okręgu Salonik. Wszystkie władze wojskowe i cywilne pozostały na posterunku i nie sprzeciwiają się rewolucjonistom. Samoloty z rozkazami komitetu rewolucyjnego odleciały do Macedonji i Tracji. Flota grecka odjechała do portu Pireus, aby tam oczekiwać uchwał dowództwa rewolucyjnego. Krążownik wysłany przez rząd ateński do Salonik przyłączył się do ruchu rewolucyjnego.

---

prawdziwego, Chrystusa-Boga: takiego, jakim Go sportretowali ewangeliści, jakiego naucza Kościół, za jakiego On Sam siebie podawał. Ten jest ich cel istotny, który przed ludem wierzącym osłaniają, wysuwając jako przynętę obietnice raju ziemskiego.

»Zrozumiejcież, maluczcy, chytrość« podstępu! (Księga Przypowieści). Bądźcie, jak jesteście, pełni prostoty gołębiej, ale dodajcie do niej zaleconą również przez Chrystusa chytrość wężową ku śledzeniu podstępów nieprzyjaciół zbawienia: chytrość, która, skojarzona z prostotą gołębią, daje w rezultacie roztropność, jedną z czterech cnót głównych.

Są może wśród fałszywych proroków raju bez Boga tacy, co wierzą w możliwość jego urzeczywistnienia. Są to głupcy, do których Pismo św. woła: »Zrozumiejcież, maluczcy, chytrość, *a głupcy obaczajcie się!*» Raj bez Boga, toć woda bez źródła, owoc dobry na złem drzewie, gruszki na wierzbie. Raj to szatański, który polega na wyzwoleniu człowieka z wdzięcznego jarzma prawa Chrystusowego, na wolności błędu i grzechu: tych źródeł śmierci doczesnej i wiecznej, tych przyczyn utraty raju przez pierwszych naszych rodziców. To jest też właściwa treść wyzwolenia, głoszonego ludowi przez »Wyzwolenie«.

»Wszyscy, którzy mnie nienawidzą, — mówi Mądrość Najwyższa — kochają się w śmierci«. Kochają się w śmierci, jak samobójca. Są zaś samobójstwa masowe, kiedy masy ludzkie opanuje głupstwo niewiary. Świat jest świadkiem takiego samobójstwa w Rosji. Ale są »szatani«, co świadomie pchają społeczeństwa chrześcijańskie do samobójstwa. A nie mogąc doczekać się go, przyśpieszają je rządami terorystycznemi i anarchją gospodarczą. W Rosji panuje Śmierć, wcielona w czerwonych carów: Leninów i Trockich, którym przelotny raj rosyjski, zwiedziony obietnicami raju bez Boga, oddał władzę nad sobą. Ta Śmierć zabija jednych kulami karabinowemi czrezwyczajek, innych głodem, sprowadzonym przez bezrząd gospodarczy.

Powyższe słowa z księgi Przypowieści Kościół stosuje dziś, w Lekcji mszalnej, do Matki Boskiej. W tem zastosowaniu stanowią one sprawdzian wiary w Chrystusa, wcieloną Mądrość Najwyższą, której Stolicą zowie Maryję litanja loretańska. Nie wierzą w Maryję, jako Matkę Bożą, nie kochają Jej i nie czczą jako takiej, zarówno heretycy teologiczni: baptyści, metodyści, badacze Pisma, adwentyści i t. d., którzy dziś grasują w Polsce, jak i heretycy polityczni: bolszewicy, socjaliści, ludowcy. To nawet, że, lubo powołują się na Chrystusa, nie wierzą w Niego, jako Boga i Odkupiciela świata, przeto nadużywają Imienia Jego świętokradzko. Jeśli Maryja nie jest Matką Bożą, to Chrystus nie jest Bogiem. Ktokolwiek przeto kocha Maryję, jako Matkę Bożą, ktobądź uznaje ten Jej tytuł, który jest źródłem Jej chwały, ten nie może, nie powinien iść za przewodem tych, co cześć Jej odrzucają; ten, gdyby za nimi szedł, zdradzałby Maryję. My ogłosiliśmy Ja Królową Korony Polskiej. Słuszna, abyśmy Syna Jej, Jezusa Chrystusa, uznali Królem tejże Korony, w myśl słów nowej pieśni do Matki Boskiej Koziebrodzkiej:

„Gdy w Wolnej Polsce szatan wyzwolony
Zadaje wiernym Tobie bólów ból,
Ty, coś Królową Polskiej jest Korony,
Uproś, niech Jezus będzie Polski Król!"

Parafja koziebrodzka i szeroka okolica chlubią się posiadaniem obrazu Matki Boskiej, słynącego łaskami uzdrowień duszy i ciała. Maryja posiada wiele i większych jeszcze cudownych uzdrowisk w Polsce i po świecie katolickim. Cuda nie ustały. Dzieją się ciągle. Wiedzą o nich wszyscy, co wiedzieć chcą, są ich ciekawi. W szczególności, przysięgli lekarze lurdzkiego Biura Stwierdzeń (Bureau des Constatations) co rok dają sprawozdania z cudownych uzdrowień, spełnionych w Lourdes, które przeszły przez ogień jaknajsurowszej krytyki naukowej. Dają je w paryskim „Bon Theatre", częstokroć demonstrując osoby, cudownie uzdrowione. Dziś wszakże trzeba nam nadewszystko moralnego cudu uzdrowienia duszy Narodu, zatrutej przez lewicę, cudu Jedności Narodowej, na podstawie chrześcijańskiej. Oddajmy się całem sercem pod rządy Jezusa i Maryi, a cud ten się spełni:

„Chcemy, by Jezus Nadrząd miał nad nami,
Rządem i Sejmem, tą kuźnicą praw:
Przed Twym cudownym Obrazem błagamy,
Spraw to, Maryjo, swą przyczyną spraw!"

(D. c. n.)

Interwencja papieża.

RZYM, 29.9. (Pat). Papież wysłał do Kemala depeszę, prosząc go o wydanie zarządzeń w celu uniknięcia nowego przelewu krwi.

I królowie emigrują za morze.

LONDYN, 29.9. (PAT). „Daily Mail“ donosi, że w greckich kołach w Londynie krążą pogłoski o zamiarze króla Konstantyna udania się do Stanów Zjednoczonych. W Waszyngtonie toczą się już podobno w tej sprawie rokowania.

I sułtan „emigruje.“

LONDYN, 29.9. (Pat). „Daily Chronicle“ donosi, że możliwe jest, iż sułtan opuści Konstantynopol. W każdymbądź razie zrezygnuje on z tronu. Jak słychać sułtan zamierza poprosić o paszport na wyjazd do Szwajcarji lub do Anglji.

Po abdykacji króla Konstantyna.

Szczegóły o przewrocie w Grecji.

LONDYN, 29.9. Pisma tutejsze przynoszą szczegóły o przewrocie w Grecji. Główny ruch wyszedł od wojska miał charakter przeciw monarchistyczny. Na czele tego ruchu znajdował się główny dowódca armji. Przed południem w dzień abdykacji króla Konstantyna, nad Atenami krążył samolot i rozrzucał odezwy, wzywające Rząd do zmuszenia króla do abdykacji, jak również do utworzenia gabinetu, złożonego z venizelistów, rozwiązania Zgromadzenia Ustawodawczego i natychmiastowego wysłania posiłków do Tracji. Jeszcze po południu król wzbraniał się podpisać swą abdykację i zawiadomił armję i flotę, że chce stanąć na czele posiłków, które mają odejść do Tracji. Jednakowoż i ten krok króla nie mógł zadowolić powstańców, w następstwie czego król Konstanty podpisał swoją abdykację.

Anglja wysyła nowe wojska do Konstantynopola.

LONDYN 29.9 Pat. Reuter. Trzy dalsze pułki piechoty odjechały do Turcji.

Z Konstantynopola donoszą, że przybyło tam 10 okrętów angielskiej floty atlantyckiej.

Zatopienie statku tureckiego.

BUKARESZ (Polpr.) Z Konstantynopola donoszą 24 września o godzinie 7-ej wieczór w Bosforze został zatopiony przez angielski terpedowiec turecki statek żaglowy „Osinas“, który wbrew zakazowi angielskich władz chciał wyjść z Bosforu do Czarnego morza. Cztety osoby z załogi i jeden pasażer utonęli. Nazajutrz od była się z tego powodu w Stambule olbrzymia demonstracja przeciwko Anglikom. Noszono plakaty z napisami »Śmierć wszystkim Anglikom!« »Świat muzułmański powinien stanąć do świętej walki z Anglją!«. Most przez Złoty Róg pozostaje nadal zaprowadzony.

Ucieczka księżniczek tureckich.

LONDYN, (AW). Według doniesień z Malty przybyły tam 3 tureckie księżniczki, które mają zamiar wyjechać na kontynent. Ułatwieniem odjazdu członków domu panujących zajmują się przedstawiciele sprzymierzonych, a to z uwagi na możliwe niebezpieczeństwo osobiste księżniczek w Konstantynopolu.

Kolejowy telefon bez drutu.

LIPSK. 29.9. (Aj. Wsch.) — Inżenier Rosenbaum omawiał w lipskim wydziale techniczno-fizycznym sensacyjny wynalazek telefonu bez drutu, zastosowanego w wagonie kolejowym. Próby czynione już na linji Berlin-Hamburg dały doskonałe wyniki. Wynalazek ten umożliwi w przyszłości dodróżnym, podczas jazdy pociągiem prowadzenia rozmów nawet z najbardziej odległemi miastami.

Zniesienie 8-godzinnego dnia pracy.

PARYŻ 27-go września. (P. A. T.) — Jak donosi „Populaire“, wydział wykonawczy Związku zawodowego kolejarzy francuskich zbierze się dziś na konferencję celem zajęcia stanowiska wobec dekretu rządowego, znoszącego 8 godzinny dzień pracy na kolejach.

Wybuch w Stanisławowie.

AWÓW 28.9. W Stanisławowie nocy wczorajszej nastąpiła silna eksplozja w budynku ukraińskiego „Sokoła“, gdzie w piwnicy sprawcz przechowali materjał wybuchowy.

Budynek został uszkodzony. Siła wybuchu była znaczna, bowiem huk eksploji było słychać w najodleglejszych przedmieściach.

Wypadku z ludźmi nie było.

Nowe zamachy zbrodnicze.

LWÓW 28.9 Wczoraj podpalono sterty zboża w maj. Ujanowie, w pow. Żórawno, własn. ks. Czartoryskiego. Straty wynoszą kilkadziesiąt miljonów marek.

LWÓW 28.9 Bojówki hajdamackie podpaliły folwark kapitury rzymsko-katolickiej buczkowickiej około Przemyśla. Wszystkie zabudowania spłonęły. Strata wynosi 100 miljonów marek. Podczas pożaru chłopi pozamykali studnie, by utrudnić akcję ratowniczą. Potem przyznali się, że uczynili to za namową i groźbą akademików ukraińskich, którzy straszyli »puszczenia z dymem«, o ile będą w jakikolwiek sposób ratować płonące budynki; kazali pozamykać studnie.

Stocznia i warsztaty kolejowe w Gdańsku.

GDAŃSK (Pat). 26 b. m. podpisany został w Gdańsku układ w sprawie utworzenia międzynarodowego T-wa dla eksploatacji stoczni i warsztatów kolejowych w Gdańsku. Do Towarzystwa wejdzie wielka firma angielska Cravons, Sheffield, francuska—societé Batignolles, grupa 8 iu banków polskich i grupa banków gdańskich. Wielkie zakłady, zatrudniające obecnie około 6,000 robotników, podejmą w pierwszym rzędzie naprawy parowozów i wagonów dla kolei polskich. W dalszym zaś programie przewidziana jest budowa nowych lokomotyw, a w przyszłości i statków,

Śląscy członkowie N.P.R. za blokiem narodowym.

KATOWICE, 29.9. Według wiadomości z kół N. P. R. zanosi się na poważny rozłam w tej partji na Górnym Śląsku. Jest to skutek klęski podczas niedzielnych wyborów. Poważniejsi członkowie tej partji byli z góry przeciwni sojuszowi z lewicą i przepowiadali jego fatalne skutki. ednakowoż większość członków zarządu partji pod wpływem Central nego Zarządu z Warszawy i Poznańskiego oświadczyła się za sojuszem z lewicą.

Obecnie członkowie partji, pochodzący ze Śląska domagają się stanowczo połączenia się Blokiem Narodowym, grożąc, że w przeciwnym razie wystąpią z partji. Członkowie ci stanowczo sprzeciwiają się łączeniu się z lewicą w Sejmie do której musieliby należeć i Niemcy. Można więc spodziewać się, że rozłam ten zaznaczy się przy wyborach do Sejmu Warszawskiego.

Uchodzi za rzecz pewną, że tutejsza N. P. R. wycofa z listy kandydatów do Sejmu Warszawskiego dr. Bortha, szefa wydziału pracy i opieki społecznej przy województwie, który swoją akcją demagogiczną przyniósł tylko szkodę stronnictwu.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Bolszewicy zamiast bibljoteki Załuskich, wywiezionej z Warszawy, chcą oddać 55,000 dubletów ze zbiorów rosyskich. Delegacja polska założyła energiczny protest.

× Japoński Czerwony Krzyż postanowił przewieść na swój koszt 400 polskich dzieci z Tokio do Warszawy.

× Młodzież francuska po powrocie z Polski do Paryża, wyraża się entuzjastycznie o przyjęciu w Polsce.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× W Belgradzie grupa oficerów przychylna ks. Jerzemu, starszemu bratu króla, zamierzała urządzić zamach stanu. Spisek wykryto, winnych aresztowano.

× W Monachjum odbył się międzynarodowy kongres monarchistów z Niemiec, Rosji, Francji, Austrji, Czechosłowacji, Jugosławji, Węgier i t. p. Delegaci oświadczyli się bez wyjątku za przywróceniem dawnych domów panujących.

× Rada Ligi Narodów przyjęła propozycję delegata rumuńskiego Dissescu, który poruszył kwestję ujednostajnienia walut w państwach należących do Ligi Narodów. Rada przekazała tę sprawę komisji gospodarczo-finansowej.

× W Homlu zakończył się proces Sawinkoweów. 8 skazano na śmierć, 17 na 10 lat więzienia, 8 uniewinniono.

× W guberni piotrogrodzkiej pojawiły się w ogromnej ilości niedźwiedzie. Włościanie nie mając broni, są bezsilni wobec tej nowej plagi.

× Inż. Rosenbaum dokonał sensacyjnego wynalazku, telefonu bez drutu, zastosowanego w wagonie kolejowym. Próby czynione już na linji Berlin—Hamburg, dały doskonałe wyniki. Wynalazek ten umożliwi w przyszłości podróżnym, podczas jazdy pociągiem prowadzenia rozmów nawet z najbardziej odległymi miastami.

Sekretarjat Chrześcijańsk. Związku Jedności Narodowej

na okręg wyborczy (Włocławski, Nieszawski i Lipnowski) mieści się **we Włocławku, przy ul. Kaliskiej № 1** (na parterze) telefon № 195.

Godziny biurowe: codziennie nie wyłączając niedziel i świąt **od godz. 10 rano do 7-ej wiecz.**

Wyborcom udziela wszelkich informacji i wyjaśnień, dotyczących wyborów do Sejmu i Senatu.

OGŁOSZENIA DROBNE.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

OBOWIĄZUJĄCY OD DNIA 1-go CZERWCA.

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:

osobowy warszawski o godz. 12.16
kurjer bukareszteński „ „ 14.03
kurjer warszawski „ „ 2.47

do Poznania:

kurjer warszawski . . o godz. 3.25
osobowy „ „ „ 5.19

do Bydgoszczy:

osobowy warszawski o godz. 22.19

do Warszawy:

osobowy poznański . . o godz. 1.54
kurjer gdański „ „ 3.54
kurjer poznański „ „ 4.28
osobowy bydgoski „ „ 7.41
osobowy gdański „ „ 16.27

do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:

kurjer gdański . . . o godz. 14.05.